

נקודה למחשבה

מחשבה אקטואלית
מפרשת השבוע

פרשת בשלח

תשודי

מראש אמנה. עתידין
ישראל לומר שירה לעתיד
לבא, שנאמר (תהלים צח) שירו
לה' שיר חדש כי נפלאות עשה.
ובאיזה זכות אומרים ישראל שירה?
בזכות אברהם שהאמין בהקב"ה. שנאמר
(בראשית טו) והאמין בה' היא האמונה
שישראל נוהלין
בה (מדרש רבה, כג,
ה).

לעתיד לבא,
ישראל עתידים לשיר
שירה, בזכות האמונה
אותה ירשו מאביהם,
אברהם.

מדרש זה קשה
מכמה סיבות. ראשית,
מהו הקשר בין השירה
וההודיה על הניסים, לבין
אמונתו של אברהם? מדוע העובדה שאברהם האמין בה'
קשורה לשירתם של בניו?

קושי נוסף קיים במדרש זה, והוא הקושי בלשון
חכמים. 'עתידין' ישראל לומר שירה 'לעתיד לבא'. זו
כפילות שנראית מיותרת. די היה לכתוב כי עתידים ישראל
לשיר, או כי לעתיד לבא ישירו בני ישראל.

מה צורך יש באמירה הכפולה הזו, עתידין, לעתיד
לבא, מדוע חכמים הוסיפו כאן מילים עודפות?

מלמד אותנו השל"ה יסוד נפלא ועוצמתי.

שרים, בחושך

בפרשת השבוע אנו קוראים על אחד הניסים
הגדולים ביותר שהתרחשו לעם-ישראל. קריעת ים-סוף.
הסיטואציה היתה נראית חסרת סיכוי, העם מוקף באויבים
מחד ובים גדול מאידך, אין לאן לברוח.

ופתאום, הים נקרע, ובני ישראל עוברים בשלוה,
בתוך הים - בחרבה.

דקות לאחר מכן, כשהמצרים נכנסים למרדף אחר
עבדיהם-לשעבר, הים נסגר עליהם וכולם טובעים ומתים.

אירוע זה התרחש
כשבוע לאחר היציאה
ממצרים. יום זה נקבע,
לדורות, כיום טוב 'שביעי-
של-פסח'.

אמנם, למרות הנס
הגדול, מופיע בהלכה כי
אין אומרים ביום זה הלל
שלם. לא גומרים את
ההלל. הטעם לכך, מבואר
בראשונים (עי' כל-בומהדורת

ויציאה ש"ז ראש ס"י נב, ועוד), כיון שלא ראוי לשיר בשעה
שמעשי ידי השי"ת טובעים בים. 'מעשי ידי טובעים בים,
ואתם אומרים שירה?'

דבר זה צריך עיון רב. משפט זה מוכר לנו כגערה
אותה גער הקב"ה במלאכים כאשר ביקשו הם להודות על
מפלת המצרים. אז אמר להם הקב"ה כי אין זה נכון לשיר
בעוד מעשי ה' טובעים בים. אך כלפי העם עצמו, ברור כי
יש להם להודות! אדרבה, 'באבוד רשעים רינה!'. מדוע
נדרשים אנו למעט ולא להלל הלל שלם?

על שאלה זו עומד השל"ה הקדוש, ועל מנת לענות
עליה הוא מבקש לעמוד על ביאור מדרש פלאי,
המופיע בפרשתנו:

השירה של עם ישראל היתה נפלאה, אך היא הגיעה לאחר שכבר ראו את הנס בעיניים. אחרי שהכל הסתדר, אחרי שהמצרים טבעו בים והעם ניצל ממוות, אז החלו הם לשורר ולהודות.

זה טוב, זה מצוין, אבל זה לא מספיק.

עם ה' צריך לדעת לשיר גם כשקשה. גם שהישועה לא נראית באופק והסיבוך נראה ללא מוצא. גם בסיטואציות שנראות חסרות סיכוי, יהודי צריך לדעת לשיר ולזמר, להאמין בה' ולדעת שבסוף יתברר שהכל לטובתו.

בשביעי של פסח אנו מהללים ומודים, אך לא בהלל שלם. כי כך אומר לנו אבינו שבשמיים: מעשי ידי טובעים בים, עכשיו אתם רואים כבר את התכנית השלמה, עכשיו אתם רואים כבר את מעשי ידי שטובעים בים, עכשיו אתם אומרים שירה? עכשיו זה קצת מאוחר מידי... עכשיו זו כבר לא השירה שמגיעה מתוך אמונה אמיתית בה', אמונה שיודעת עוד לפני שהמצרים טובעים בים שהכל יסתדר על הצד היותר טוב.

אמנם, מבטיחים לנו חכמנו זכרונם לברכה, עתידים ישראל לומר שירה לעתיד לבא. יבא יום, בעתיד, שבו ישראל לא יחכו לראות איך הסיפור מסתיים, הם לא יחכו עד לשלבו שבו מעשי ידי השי"ת יטבעו בים, לזמן בו הם יראו איך הכל מסתדר. לא. עתידים ישראל לומר שירה לעתיד לבא. מתוך הקושי והצרות הם עתידים לשיר, מתוך אמונת-אמת שהכל לטובתם. בזכותה של האמונה האדירה אותה ירשו מאביהם אברהם, הם ידעו לשורר ולזמר גם מתוך החושך, מתוך הקשיים ומתוך אין-האונים.

כי אדם מאמין, יודע. אדם מאמין יודע שאין דבר כזה ירעי. אין דבר שהוא לא לטובתו. למרות שעכשיו הכל נראה אפל וחסר סיכוי, יהודי מאמין יודע שהכל, בסופו של דבר, נעשה לטובתו.

ויהודי שחי כך, אדם שמרגיש כך, יכול לפצוח בשיר ולצאת במחול סוער גם במצבים שנדמים כקשים ועגומים.

גם כשחשוך וקשה, אפשר לשיר. צריך לשיר.

שירה שמגיעה אחרי שהכל מסתדר היא חשובה, אך היא לא עמוקה ומיוחדת כמו שירת-האמונה שבוקעת מליבו של איש מאמין. אדם שיודע כי גם אם אין לו מושג איך ולמה, כל מה שהוא עובר, הכל כולל הכל, עתיד להסתדר בצורה הטובה ביותר.

גם אם הוא לא יראה את הסוף כאן, בעולם הזה, הוא יודע ששם למעלה הכל מחושבן. שם למעלה הכל מסודר כדי להגיע לתכלית, לתכלית של הטוב המושלם.

•

אנחנו כבר בעתיד.

התקופה קשה, מבית ומחוץ. הקשיים מקיפים אותנו, ההתמודדות קשה.

וזו ההזדמנות, לומר שירה ילעתיד לבאי.

לקחת כמה דקות של התבוננות, לראות כמה השי"ת מטיב לנו, לחזק את האמונה שלנו בכך שהכל מוביל לטוב, ולשיר כבר עכשיו. לשיר, כשקשה. לרקוד, כשחשוך. כך נוכל לצלוח את כל המהמורות והקשיים.

וכך אומרת כנסת ישראל, בנבואתו של מיכה:

**אֵל תִּשְׁמְחֵי אֵיבֹתַי לִי כִּי נִפְלְתִי קָמְתִי כִּי אֲשֵׁב
בְּחֹשֶׁךְ ה' אֹר לִי: (מיכה, ז, ח).**

אל תשמחו אויבים. אל תצהלו, קשיים ואתגרים. כי בתוך הנפילה וההידרדרות כבר מונחת הקימה. גם בתוך החושך, אור האמונה מאיר, ה' אור לי.

הלוואי שנזכה לחיות ולהרגיש כך!

אתר 'נקודה למחשבה' • הגות ומחשבה יהודית | nekudalemachshava.co.il
רוצים להעיר? להאיר? מוזמנים לפנות בטלפון: 054-849-6992

מעוניינים לקבל 'נקודה למחשבה' בכל שבוע למייל? כתבו לכתובת moshe.oppen@gmail.com